

29.8.2025

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA (JTF-kohderyhmille)

1. Pyyntö osallistua tutkimukseen:

Hyvinvoinnin paradigmat ja kestävyysmurroksen mahdollisuus WP2.3

Sinua pyydetään mukaan tutkimukseen *Hyvinvoinnin paradigmat ja kestävyysmurroksen mahdollisuus*, jossa tutkitaan suomalaisessa yhteiskunnassa vallitsevia käsityksiä hyvinvoinnista ja niiden vaikutusta mahdolliseen kestävyysmurrokseen.

Sinulta kerättyä aineistoa käytämme turpeeseen ja Oikeudenmukaiseen siirtymään keskittyvässä osatutkimuksessa (WP2). Tutkimme siinä energiaturpeen alasajoa sekä pyrkimyksiä korvata sen aiheuttamia alueellisia haittoja EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) puitteissa. Tarkastelemme 1) turpeen alasajon prosessia 2) JTF:n valtakunnallista ja alueellista suunnittelua ja toimeenpanoa ja 3) muutamien rahoitettujen hankkeiden valmistelua ja toteutusta sekä niiden paikallista vastaanottoa. Tavoitteena on tarkastella siirtymäprosessia sekä siinä kohtaavia käsityksiä hyvinvoinnista, hyvästä elämästä ja oikeudenmukaisuudesta.

Sinua pyydetään tutkimukseen, koska olet osallistunut tutkimuksessa tarkasteltavien JTF: rahaston hankkeiden tilaisuuksiin tai toimintaan tai kuulut muutoin hankkeiden kohderyhmään. Haluamme kuulla kokemuksistasi turpeen alasajosta, Oikeudenmukaisesta siirtymästä, JTF-hankkeista (esim. hankkeen tuottamasta koulutuksesta), hyvinvoinnista ja elämästä ylipäätään.

Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja siihen osallistumista. Liitteessä on kerrottu henkilötietojesi käsittelystä.

Tutkimus kohdistuu muutamaaan (3–6) JTF-hankeeseen, etupäässä osaamis- ja työllisyishankkeisiin. Tutkimusta varten haastatellaan JTF- hakuprosessiin ja valittujen hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvia henkilöitä ja näiden yhteistyötahoja sekä hankkeisiin osallistuvia ja/tai niiden kohderyhmiin kuuluvia yksityishenkilöitä. Lisäksi aineistoa tuotetaan etnografisen havainnoinnin keinoin rahoitettujen hankkeiden toimeenpanon yhteydessä erilaisissa hankkeiden valmisteluun ja toteutukseen liittyvissä tapaamisissa, tilaisuuksissa, tapahtumissa ja koulutuksissa.

Tämä on yksittäinen tutkimus, eikä sinuun oteta myöhemmin uudestaan yhteyttä.

2. Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen, keskeyttää osallistumisen tai peruuttaa jo antamasi suostumuksen syytä ilmoittamatta milloin

tahansa tutkimuksen aikana. Tästä ei aiheudu sinulle kielteisiä seurauksia. Kieltäytyminen ei vaikuta toimintaasi rahaston ja sen hankkeiden parissa.

Keskeyttäessäsi tutkimukseen osallistumisesi tai peruuttaessasi antamasi suostumuksen, sinusta siihen mennessä kerättyjä henkilötietoja, näytteitä ja muita tietoja käytetään osana tutkimusaineistoa, kun se on välttämätöntä tutkimustulosten varmistamiseksi.

3. Tutkimuksen kulku

Toteutamme tutkimuksen etnografisena havainnointi- ja haastattelututkimuksena.

Havainnointi toteutetaan siten, että tutkija osallistuu hankkeessa järjestettävään toimintaan, kuten erilaisiin sidosryhmätapaamisiin, avoimiin tapahtumiin ja koulutustilaisuuksiin, tehden siitä havaintoja. Hän seuraa tapahtumia, keskustelee osallistujien kanssa ja merkitsee havaintojaan muistiin. Lisäksi tutkija voi dokumentoida toimintaa ja keskusteluja esimerkiksi tallentamalla ääntä, valokuvaamalla ja videoimalla.

Joidenkin hankkeiden osalta havainnointi kohdistuu kokonaisten koulutus/valmennusohjelmien toteuttamiseen, jolloin tutkija osallistuu säännöllisesti niiden puitteissa järjestettäviin koulutus/valmennustapahtumiin.

Avoimissa yleisötilaisuuksissa tutkija havainnoin tapahtumia yleisellä tasolla. Jos osallistut tällaiseen tapahtumaan ja havainnointi kohdistuu sinuun henkilönä, pyydämme sinulta suullisen luvan sinua koskevien tunnistettomien tietojen tallentamiseen (esim. kahdenvälisten keskustelujen pohjalta tehdyt muistiinpanot) ja mahdollisesti kirjallisen luvan tunnistettavan tiedon tallentamiseen (esim. nimi, ääni, kuva ja muut henkilötiedot). Emme tallenna/käytä tutkimuksessa sinua koskevaa tietoa ilman suostumustasi.

Suljettujen tilaisuuksien, kuten sovittujen tapaamisten, koulutustilaisuuksien tai valmennusohjelmien osalta, tiedotamme osallistujia tutkijan läsnäolosta mahdollisuuksien mukaan etukäteen. Jos osallistut tällaiseen tilaisuuteen/koulutukseen/ohjelmaan pyydämme sinulta kirjallisen luvan sinua koskevan tiedon käyttöön tutkimuksessa (esim. koskevat havaintojen muistiin kirjaaminen, henkilötietojen kerääminen, valokuvaaminen, videointi ja äänitallenteet). Emme tallenna sinua koskevaa tietoa ilman suostumustasi.

Havainnoinnin lisäksi *haastattelemme* hankkeiden kohderyhmään kuuluvia/niiden toimintaan osallistuvia henkilöitä heidän omista kokemuksistaan syksyn 2025 ja syksyn 2027 välisenä aikana. Jos haluat antaa haastattelun, sovimme ajan ja paikan yhdessä ja teemme haastattelun joko kasvatusten tai etänä verkon välityksellä. Haastattelun kesto on n. 1–3 tuntia. Kysymme haastattelussa kokemuksistasi ja ajatuksistasi liittyen turpeen alasajoon, Oikeudenmukaisesta siirtymään, JTF-hankkeisiin ja elämään ja hyvinvointiin yleensä. Haastattelu on keskustelunomainen; voit tuoda siinä esiin omia näkökulmiasi.

Suostumuksellasi voimme tehdä useampiakin haastatteluja, esimerkiksi koulutusohjelman edetessä tai osallistuessasi usean eri koulutusohjelmaan. Osa haastatteluista voidaan toteuttaa hankkeisiin liittyvillä kohteilla, kuten turvetuotantoalueilla tai ennallistamiskohteilla. Haastattelut nauhoitetaan ja tallennetaan tutkimuskäyttöön. Pyydämme haastatteluun ja sen tallentamiseen kirjallisen suostumuksen.

Jos osallistut JTF-hankkeessa toteutettavaan koulutukseen, voin antaa suostumuksesi myös tekemiesi *oppimistehtävien* käyttöön tutkimusaineistona.

4. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Tutkimuksesta ei ole suoraa hyötyä tutkittaville. Osallistuminen kuitenkin mahdollistaa omien ajatusten ja kokemusten kertomisen, myös kriittisten sellaisten. Tutkimus tuo niitä näkyviksi tieteellisessä ja yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Tutkimus tuottaa tietoa JTF-prosessista, -hankkeista ja niiden vastaanotosta huomioiden erityisesti tarkasteltavien hankkeiden kohderyhmien kokemukset. Tätä tietoa voidaan hyödyntää jatkossa erilaisten hankkeiden suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Tieto on tärkeää myös tulevien kestävyys siirtymien valmistelulle ja toteutukselle ja niiden oikeudenmukaisuuden lisäämiselle.

5. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epämukavuudet sekä niihin varautuminen

Tutkimukseen osallistuminen ei aiheuta erityisiä riskejä, haittoja tai epämukavuuksia tutkittavalle.

6. Tutkimuksen kustannukset ja korvaukset tutkittavalle sekä tutkimuksen rahoitus

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

7. Tutkimustuloksista tiedottaminen ja tutkimustulokset

Tutkimuksesta valmistuu tieteellisiä ja yleistajuisia julkaisuja, konferenssi- ja seminaariesityksiä sekä mahdollisesti opetusta ja opinnäytteitä.

Tutkimuksesta ei valmistu yksittäistä osallistujaa koskevia tuloksia. Tutkimuksen tuloksiin yleisesti voi tutustua hankkeen julkaisuissa. Julkaisuista tiedotetaan hankkeen verkkosivuilla.

Tutkimustulosten esittämisessä ja julkaisuissa käytämme tutkimusaineistoa siten, ettei yksittäistä osallistujaa voida tunnistaa. Tarkasteltavat JTF-hankkeet voidaan nimetä julkaisuissa ja niiden toimintaa voidaan kuvailla tunnistettavasti, kuitenkin niin, ettei yksittäistä osallistujaa voida tunnistaa kuvauksesta.

8. Tutkittavien vakuutusturva

Jyväskylän yliopiston toiminta ja tutkittavat on vakuutettu.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset korvaavat etänä suoritettavissa tutkimuksissa ainoastaan sellaiset vahingot, jotka liittyvät suoraan annettuun tutkimustehtävään ja jotka ovat sattuneet varsinaisen ohjeistetun tutkimustehtävän aikana. Vakuutus ei korvaa taukojen aikana sattuneita vahinkoja. Vakuutukset eivät ole voimassa etänä suoritettavissa tutkimuksissa, jos tutkittavan kotikunta ei ole Suomessa.

Vakuutus sisältää potilasvakuutuksen, toiminnanvastuuvakuutuksen ja vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen. Tutkimuksiin osallistujat on vakuutettu varta *vasten järjestettyjen tutkimustilanteiden* ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa ko. tilaisuuksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

9. Lisätietojen antajan yhteystiedot

Liia-Maria Raippalinna, 040 5001826, liia.m.l.raippalinna@jyu.fi, Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto. FT, tutkijatohtori. Hyvinvoinnin paradigmat ja kestävyysmuutoksen mahdollisuus WP2.3 vastaava tutkija.